

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3Co/29/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8818200119
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8818200119.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Evy Šofrankovej a členiek senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Zlady Simkovej v spore žalobkyne: G. D., F.. XX.X.XXXX, T. Z. XX/XX, R. F. Q., zastúpená: O.. H. D., F.. X.XX.XXXX, T. Z. XX/XX, R. F. Q., proti žalovanému: Sociálna poisťovňa, 29. Augusta 8a 10, Bratislava- mestská časť Staré Mesto, IČO: 30 807 484, o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou zo dňa 8.11.2018, č. k. 4C/2/2018- 51 takto jednohlasne

rozhodol:

- I. Potvrdzuje rozsudok .
- II. Náhradu trov odvolacieho konania stranám sporu nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol, cit: „I. Súd žalobu žalobkyne zamietá.

II. Súd zaväzuje žalobkyňu uhradiť žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100%.“

2. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že žalobkyňa dňa 15.7.2010 podala na Okresnom súde Vranov nad Topľou žalobu na ochranu osobnosti, zaplatenie primeraného zadosťučinenia a náhradu škody. Uvedené konanie bolo vedené na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp.zn. 9C/149/2010, pričom zo žaloby mal súd za preukázané, že žalobkyňa sa v konaní 9C/149/2010 domáhala, aby súd vyslovil, že právo žalobkyne na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním údajov o jej osobe a pred iným zneužívaním údajov o jej osobe podľa čl. 19 ods. 3 Ústavy SR bolo postupom Sociálnej poisťovne ako aj spoločnosti S. s.r.o. T. porušené, zároveň žiadala priznať primerané finančné zadosťučinenie vo výške 46.471,49 Eur od každej z vyššie uvedených spoločností a náhradu škody spôsobenej vo výške 3.983,27 Eur. Z odôvodnenia žaloby v konaní 9C/149/2010 vyplýva, že došlo k porušeniu jej práva na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním a iným zneužívaním údajov o osobe žalobkyne, čo bolo konštatované v oznámení Úradu na ochranu osobných údajov SR sp.zn. H Dňa 10.11.2009 žalobkyňa doručila žalovanej žiadost' o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom s tým, že nesprávnym úradným postupom bol preukázaný zisteniami Úradu na ochranu osobných údajov. Žalovaná listom č.XXXX/XXXX-BA zo dňa 3.5.2010 žiadosti nevyhovela. Dňa 16.5.2011 žalobkyňa zobrala žalobu späť v časti o priznanie primeraného zadosťučinenia ako aj v časti o priznanie náhrady škody. Okresný súd Vranov nad Topľou uznesením zo dňa 30.1.2012, č. k. 9C/149/2010-182 konanie v uvedenej časti zastavil a vo zvyšnej časti vylúčil nárok žalobkyne na samostatné konanie, ktoré bolo vedené pod sp.zn. 9C/25/2012. Rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 9C/25/2012-128 zo dňa 19.6.2014 súd vyslovil, že právo žalobkyne na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním údajov o svojej

osobe podľa čl. 19 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky postupom Sociálnej poisťovne, porušené bolo. Rovnako súd vyslovil, že právo žalobkyne na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním údajov o svojej osobe podľa čl. 19 ods. 3 Ústavy SR postupom spoločnosti S., s.r.o. T., bolo porušené. Právo žalobkyne na ochranu pred iným zneužívaním údajov o svojej osobe podľa čl. 19 ods. 3 Ústavy SR bolo porušené postupom Sociálnej poisťovne ako aj postupom spoločnosti S., s.r.o. T.. Predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 16.7.2014 po tom, čo bolo odvolanie Sociálnej poisťovne odmietnuté z dôvodu, že bolo podané po lehote. Dňa 2.10.2017 žalobkyňa podala u žalovanej žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej jej nesprávnym úradným postupom pri nakladaní s osobnými údajmi žalobkyne a to nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch vo výške 80.000,- Eur. Žalovaná dňa 12.12.2017 oznámila žalobkyňi, že jej uplatnený nárok neuznáva. Predmetné oznámenie bolo žalobkyňi doručené dňa 5.1.2018.

3. Na základe takto zisteného skutkového stavu súd prvej inštancie vzhľadom na vznesenú námietku premlčania žalovaným vec právne uzavrel tak, že nárok žalobkyne na priznanie náhrady škody vo forme nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov je podľa § 19 ods. 1 cit. zákona je premlčaný. Žalovaná dôvodne vzniesla námietku premlčania; podľa vyššie citovaného ustanovenia sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Súd prvej inštancie ustálil, že žalobkyňa sa prvýkrát mohla o spôsobenej škode dozvedieť, nie (ako tvrdila žalobkyňa) z rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 9C/25/2012-128 zo dňa 19.6.2014, právoplatného dňa 13.10.2014, ale už z rozhodnutia Úradu na ochranu osobných údajov Slovenskej republiky. Uvedené vyplýva aj z tej skutočnosti, že už v roku 2010 podala žalobu o náhradu škody a zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia vo vzťahu k žalovanej ako aj vo vzťahu k spoločnosti S., s.r.o. Teda žalobkyňa najneskôr od 15.7.2010 vedela o škode a kto škodu spôsobil. Žalobkyňou druhýkrát podaná žaloba dňa 15.1.2018 bola podaná až po uplynutí 3-ročnej premlčacej doby, a preto súd nemohol uplatnený premlčaný nárok žalobkyňi priznať.

4. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že priznal úspešnému žalovanému nárok na náhradu trov konania voči neúspešnej žalobkyňi.

5. Proti rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobkyňa namietajúc nesprávne skutkové zistenia a nesprávne právne posúdenie veci. Uviedla, že predmetom súdom zamietnutej žaloby nebola ujma spôsobená porušením práv žalobkyne chránených zákonom č. 428/2002 Z.z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších právnych predpisov postupom Sociálnej poisťovne ako to konštatoval Úrad na ochranu osobných údajov SR vo svojom Vybavení z 8.9.2009, ale ujma spôsobená porušením práva žalobkyne na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním údajov o jej osobe postupom Sociálnej poisťovne ako to konštatoval Okresný súd Vranov nad Topľou v rozhodnutí č.k. 9C/25/2012-128 z 19.6.2014. Uviedla, že o škode predstavujúcej porušenie jej práva na ochranu pred zneužitím jej osobných údajov sa nemala skôr dozvedieť, kým o tom nerozhodol súd, pretože až do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia išlo len o ňou tvrdenú skutočnosť a nie o preukázanú vedomosť o vzniknutej škode. Poukázala na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp.zn. II.ÚS 907/2016-12 z 15.12.2016, v zmysle ktorého pojem vedomosť o škode je potrebné vysvetliť tak, že ide o vedomosť o škode a nie o protiprávnom úkone, či o škodnej udalosti ale ako vedomosť o určitej majetkovej alebo nemajetkovej ujme určitého druhu a rozsahu, ktoré možno objektívne vyčíslit v peniazoch do takej miery, aby poškodený mohol svoj nárok na náhradu škody uplatniť na súde. Počiatok trojročnej subjektívnej premlčacej doby je teda nevyhnutné odvíjať od vedomosti navrhovateľa o tom, že mu škoda v určitej výške vznikla a kto za ňu zodpovedá a nie od vedomosti navrhovateľa o nesprávnom úradnom postupe, t.j. o vedomosti, že nastala škodová udalosť. Poukázala na skutočnosť, že súd prvej inštancie najskôr žalobu v konaní vedenom pod sp.zn. 9C/25/2012 zamietol a až po zrušení rozhodnutia odvolacím súdom dospel k záveru, že došlo k porušeniu práv žalobkyne, teda ani samotná žalobkyňa nemala preukázanú vedomosť o škode. Preto za začiatok plynutia subjektívnej lehoty je nevyhnutné považovať právoplatnosť rozhodnutia, ktorým bolo deklarovane, že došlo k porušeniu práv žalobkyne. Na základe uvedeného navrhla napadnuté rozhodnutie zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne navrhol rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Zotrval na svojich záveroch, že žalobkyňa sa o porušení jej práv dozvedela už z listu Úradu na ochranu osobných údajov SR najneskôr dňa 15.7.2010. Skutočnosť, že žalobkyňa po podaní pôvodnej žaloby menila svoj návrh a nakoniec žalobu o primerané finančné zadosťučinenie a náhradu škody vzala späť

(predmetom sporu ostala výlučne určovací žaloba o porušení jej ústavných práv), považoval za snahu o oddialenie konečného rozhodnutia. Zároveň poukázal aj na fakt, že žalobkyňa podala aj samotný návrh na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody po uplynutí trojročnej subjektívnej lehoty. .

7. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v súlade s ust. § 379 a § 380 CSP v spojení s ust. § 470 ods. 1 a 2 CSP bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné.

8. Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že listom zo dňa 8.9.2009 Úrad na ochranu osobných údajov Slovenskej republiky žalobkyňu oznámil, že práva žalobkyne ustanovené zákonom č. 428/2002 Z.z. o ochrane osobných údajov boli porušené a to postupom Sociálnej poisťovne podľa § 20 ods. 1 písm. a), d) a f) v nadväznosti na § 14 ods. 1 zákona č. 428/2002 Z.z. a postupom spoločnosti S., s.r.o., T. podľa § 20 ods. 1 písm. b), f) a § 20 ods. 4 písm. b) v spojení s § 21 ods. 3 zákona č. 428/2002 Z.z. o ochrane osobných údajov. Žalobkyňa sa žalobou zo dňa 15.7.2010 domáhala, aby súd vyslovil, že právo žalobkyne na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním údajov o jej osobe podľa čl. 19 ods. 3 Ústavy SR postupom Sociálnej poisťovne bolo porušené, že postupom spoločnosti S. s.r.o. T. bolo porušené právo žalobkyne na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním údajov o svojej osobe podľa čl. 19 ods. 3 Ústavy SR, taktiež že bolo porušené jej právo na ochranu pred iným zneužívaním údajov o svojej osobe podľa čl. 19 ods. 3 Ústavy SR postupom žalovaného ako aj postupom spoločnosti S. s.r.o. T.. Zároveň sa domáhala, aby jej súd priznal primerané finančné zadostučinenie vo výške 46.471,49 Eur voči Sociálnej poisťovni a vo výške 46 471,46 Eur aj voči spoločnosti S., s.r.o., T.. Taktiež žiadala priznať náhradu spôsobenej škody vo výške 3 983,27 Eur voči Sociálnej poisťovne ako aj voči spoločnosti S. s.r.o. T.. Z predmetnej žaloby vyplýva, že žalobkyňa sa domáhala, aby súd rozhodol o porušení jej práva na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo iným zneužívaním údajov o jej osobe, garantovaného Ústavou Slovenskej republiky v čl. 19 ods. 3, ku ktorého porušeniu došlo v dôsledku porušenia ustanovení zákona č. 428/2002 Z.z. o ochrane osobných údajov tak ako to bolo Úradom na ochranu osobných údajov SR uvedené vo Vybavení opakovaného oznámenia vo veci vedenej pod sp.zn. H. z 8.9.2009. Na pojednávaní konanom dňa 26.9.2011 žalobkyňa uviedla, že predmetom konania (9C/146/2010) je žaloba o ochrane osobnosti odôvodňujúc, že konaním žalovaných došlo k porušeniu ústavného práva žalobkyne na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním údajov a iným zneužívaním údajov, pričom uvedené žalobkyňa mala za preukázané z listu Úradu na ochranu osobných údajov, nakoľko tento úrad potvrdil, že došlo k porušeniu zákona na ochranu osobných údajov. Uznesením Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 9C/149/2010-182 zo dňa 30.1.2012 súd z dôvodu späťvzatia žaloby žalobkyňou o zaplatenie finančného zadostučinenia ako aj o náhradu škody konania v tejto časti zastavil a vo zvyšku vylúčil vec na samostatné konanie, ktoré sa viedlo pod sp.zn. 9C/25/2012. Následne súd rozsudkom č. k. 9C/25/2012-128 zo dňa 19.6.2014 určil, že právo žalobkyne na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním údajov o jej osobe ako aj právo na ochranu pred iným zneužívaním údajov o svojej osobe podľa čl. 19 ods. 3 Ústavy SR postupom Sociálnej poisťovne, bolo porušené. Súd mal za preukázané, že Sociálna poisťovňa svojím konaním porušila ustanovenia zákona č. 428/2002 Z.z. o ochrane osobných údajov, čo bolo preukázané listom Úradu na ochranu osobných údajov, následkom čoho bolo porušenie práv žalobkyne upravených v čl. 19 Ústavy SR. V uvedenom rozhodnutí súd konštatoval, že k špecifickej forme ochrany súkromia patrí aj právo na ochranu osobných údajov, keďže každá osoba má právo na ochranu svojich údajov, ktoré sa týkajú jeho osoby, resp. jeho súkromia, právo na ochranu osobných údajov zakotvené v čl. 19 Ústavy Slovenskej republiky. Žalobkyňa doručila žalovanému návrh na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody s označením „Žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom vo forme náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch“ z 2.10.2017, ktorým v súlade s § 15 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v spojení s ustanovením § 27b ods. 1 predmetného zákona žiadala priznať náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 80.000,- Eur z dôvodu, že došlo k porušeniu ústavných práv žalobkyne nesprávnym úradným postupom Sociálnej poisťovne pri nakladaní s jej osobnými údajmi v roku 2008, čo bolo preukázané zisteniami Úradu na ochranu osobných údajov Slovenskej republiky. Žalovaná podaním zo dňa 12.12.2017 oznámila žalobkyňu, že jej nárok neuznáva z dôvodu jeho premlčania, keďže sa domáha náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom žalovanej, o ktorom sa žalobkyňa dozvedela dňa 8.9.2009 už z listu Úradu na ochranu osobných údajov sp.zn. H., o čom svedčí aj jej prvá žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody doručená žalovanej dňa 16.11.2009. Predmetnú žalobu na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci podala

žalobkyňa dňa 12.1.2018, kde za nesprávny úradný postup označila konanie žalovanej, ku ktorému došlo pri nakladaní s jej osobnými údajmi, pri ktorom okrem porušenia povinnosti urobiť určitý úkon došlo aj k inému nezákonnému zásahu do práv a právom chránených záujmov žalobkyne a to podľa § 20 ods. 1 písm. a), d) a f) zákona č. 428/2002 Z.z.. Z predmetnej žaloby vyplýva, že žalobkyňa nepovažuje za dostatočné zadosťučinenie konštatovanie súdu o porušení práva, a preto sa domáha aj nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, lebo nedovolený zásah žalovaného orgánu verejnej moci sa prejavil vo sfére osobnostných práv žalobkyne.

9. Podľa § 27b ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, účinný do 31.12.2008, (ďalej len zákon č.514/2003 Z.z.), zodpovednosť za škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, a za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, sa spravuje predpismi účinnými do 31. decembra 2008.

10. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci

a)nezákonným rozhodnutím,

b)nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,

c)rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo

d)nesprávnym úradným postupom.

11. Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieskumy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

12. Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

13. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len „žiadosť“) s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

14. Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

15. Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

16. Podľa § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia.

17. Podľa § 19 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z., lehota neplynie počas predbežného prerokovania nároku podľa § 15 odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však počas šiestich mesiacov.

18. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov a teda, či súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a či vec správne právne posúdil, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti,

aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

19. Odvolací súd považuje rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu za vecne správny. Vo vzťahu k odvolacím námietkam žalobcu a na zvýraznenie správnosti napadnutého rozsudku dopĺňa nasledovné.

20. Žalobkyňa sa žalobou podanou na Okresnom súde Vranov nad Topľou dňa 15.7.2010 vedenou pod sp.zn. 9C/149/2010 okrem iného domáhala, aby jej súd vo vzťahu k žalovanej priznal nárok na zaplatenie primeraného zadosťučinenia a náhradu škody z dôvodu, že konaním žalovanej došlo k porušeniu jej práva na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním údajov a iným zneužívaním údajov, Okresný súd Vranov nad Topľou rozsudkom, č. k. 9C/25/2012-128 zo dňa 19.6.2014 určil, že právo žalobkyne na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním údajov o jej osobe ako aj právo na ochranu pred iným zneužívaním údajov o svojej osobe podľa čl. 19 ods. 3 Ústavy SR bolo postupom Sociálnej poisťovne porušené, pričom vychádzal z rozhodnutia Úradu na ochranu osobných údajov, ktorý konštatoval porušenie práv žalobkyne upravených v zákone č. 428/2002 Z.z.. V predmetnom rozhodnutí súd zároveň poukázal na to, že všetky práva, ktoré sú späté s ochranou osobnosti a ktoré sú zakotvené v Ústave Slovenskej republiky, sú v našom právom poriadku chránené prostredníctvom právnych noriem, ktoré patria do rôznych odvetví práva a to najmä noriem občianskeho práva, správneho pracovného, trestného a ďalších právnych odvetví. Ochrana osobnosti fyzickej osoby je podrobne upravená normami súkromného práva, predovšetkým občianskeho práva. Jednou z najvýznamnejších hodnôt osobnosti každého človeka je osobné súkromie občana. Ku špecifickej forme ochrany súkromia patrí aj právo na ochranu osobných údajov, teda právo na ochranu osobných údajov zakotvené v čl. 19 ods. 3 Ústavy SR je treba chápať ako špecifický, t.j. osobitný prípad ochrany práva na súkromie. Na základe uvedeného súd rozhodol o žalobou uplatnenom nároku podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka, keď v predchádzajúcom konaní uznesením, č. k. 9C/149/2010-182 zo dňa 30.1.2012 konanie o priznanie finančného zadosťučinenia a náhradu škody zastavil z dôvodu späťvzatia žaloby.

21. Odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že v predmetnom konaní, žalobou zo dňa 12.1.2018 žalobkyňa uplatnila nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom, o ktorého existencii žalobkyňa vedela už doručením listu Úradu na ochranu osobných údajov zo dňa 8.9.2009. Konanie vedené na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp.zn. 9C/25/2012, resp. 9C/149/2010 nemalo žiaden vplyv na začiatok plynutia premĺčacej doby pri nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom Sociálnej poisťovne podľa zákona č. 514/2003 Z. z., nakoľko žalobkyňa si bola vedomá porušenia zákona o ochrane osobných údajov konaním žalovanej ako to skonštatoval príslušný orgán. V konaní, od ktorého právoplatnosti rozhodnutia odvodzuje žalobkyňa začiatok plynutia premĺčacej doby, relevantnej pre nárok uplatnený v predmetnom konaní, bol riešený inštitút ochrany osobnosti podľa § 11 a nároky z toho plynúce podľa § 13 Občianskeho zákonníka.

22. V predmetnom konaní si žalobkyňa uplatnila nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom podľa zákona č. 514/2003 Z.z., a podľa § 17 ods. 2 citovaného zákona žiadala priznať nemajetkovú ujmu v peniazoch, keďže samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Odvolací súd poukazuje na to, že predpokladmi vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom sú nesprávny úradný postup, existencia škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a škodou. Žalobkyňa za nesprávny úradný postup označil konanie žalovanej, ktoré preskúmal Úrad na ochranu osobných údajov a pri ktorom konštatoval porušenie zákona č. 428/2002 Z.z. o ochrane osobných údajov. Na uvedenom nemení nič skutočnosť, že Okresný súd Vranov nad Topľou predmetné konanie označil aj za konanie porušujúce právo žalobkyne na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním údajov o jej osobe ako aj právo na ochranu pred iným zneužívaním údajov o svojej osobe zakotvené v čl. 19 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky. Na základe uvedeného nemožno priznať relevanciu odvolacej námietke žalobkyne, že predmetom zamietnutej žaloby bola ujma spôsobená porušením práva žalobkyne podľa čl. 19 ods. 3 Ústavy SR na ochranu pred iným zneužívaním údajov, keďže sa jedná o jedno konanie žalovanej z ktorého žalobkyňa vyvodzuje dva samostatné nároky a to nárok na ochranu osobnosti podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka a

nárok na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z.. V oboch prípadoch je však rovnaký skutkový základ, ktorým je porušenie povinnosti žalovanej vyplývajúcej zo zákona o ochrane osobných údajov.

23. V zmysle konštantnej judikatúry platí, že pre počiatok behu subjektívnej premlčacej doby práva na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom orgánu štátu nie je rozhodná vedomosť poškodeného o tom, ktorý orgán štátu škodu spôsobil, ani to, či a kedy sa poškodený dozvedel o výsledku šetrenia príslušného orgánu a jeho sťažnosti pre nesprávny úradný postup. V súvislosti s uvedeným odvolací súd poukazuje na Uznesenie Najvyššieho súdu SR z 20. marca 2012, sp. zn. 5 M Cdo 13/2010, v zmysle ktorého: „Ak podmienkou na uplatnenie práva na náhradu škody je nesprávny úradný postup, potom pre začiatok plynutia trojročnej subjektívnej premlčacej doby v zmysle ustanovenia § 22 ods. 1 vety prvej zákona č. 58/1969 Zb. je rozhodujúci okamih, kedy sa poškodený dozvedel o škode, v takom prípade na rozdiel od škody uplatňovanej vydaním nezákonného rozhodnutia, pre plynutie premlčacej doby nemá právny význam zrušenie rozhodnutia, ktorému prípadne aj predchádzal nesprávny úradný postup, ani deň jeho doručenia (oznámenia) poškodenému. Predpoklad hypotézy právnej normy § 22 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. (pokiaľ ide o začiatok plynutia premlčacej doby práva na náhradu škody v dôsledku nesprávneho úradného postupu) sa totiž nespája s vedomosťou poškodeného o tom, kto za škodu zodpovedá, ale ani s jeho vedomosťou o tom, či a prípadne kedy nesprávnosť úradného postupu bola vyslovená (konštatovaná) príslušným orgánom; teda nevyžaduje sa, aby poškodený mal vedomosť o tom, kto za škodu zodpovedá - v zmysle zákona č. 58/1969 Zb., za škodu je zodpovedný vždy štát (§ 18 a § 25 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb.). Jediným predpokladom začiatku plynutia premlčacej doby je okamih, kedy sa poškodený dozvedel o škode. Poškodený sa dozvie o škode vtedy, ak sú mu známe skutkové okolnosti, z ktorých možno zistiť vznik škody (v predpokladanej výške) zakladajúcej jej uplatnenie v zmysle zákona č. 58/1969 Zb., preto nie je určujúce, či napríklad (ne)správnosť úradného postupu bola v inom konaní zisťovaná, prípadne vzniknuté následky mohli byť v takom konaní reparaovateľné a či výsledky takéhoto konania (jeho právne závery) boli poškodenému známe; v uvedenom okamihu teda nemusí byť daná (napr. z rozhodnutia súdu vyplývajúca) nespochybniteľná istota poškodeného o zodpovednosti povinného subjektu.“ Napriek skutočnosti, že vyššie uvedené rozhodnutie sa zaoberalo výkladom ustanovenia § 22 ods. 1 prvá veta zákona č. 58/1969 Zb., odvolací súd poukazuje na totožné znenie predmetného ustanovenia a ustanovenia § 19 ods. 1 prvá veta zákona č. 514/2003 Z.z., v dôsledku čoho je možné vyššie uvedený právny záver Najvyššieho súdu SR aplikovať aj na prejednávany prípad. K obdobnému záveru dospel aj Najvyšší súd ČR v uznesení z 5. apríla 2011, sp. zn. 28 Cdo 479/2009: „Pri nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom sa tak uplatní len jediná, a to subjektívna premlčacia doba podľa ustanovenia § 22 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb., ktorá začína plynúť okamihom, kedy sa poškodený o vzniku škody dozvedel, teda keď zistí také skutkové okolnosti, z ktorých možno odvodiť vznik škody a orientačne (približne) aj jej rozsah.“

24. Vzhľadom na vyššie uvedené je nevyhnutné konštatovať, že pri nároku zodpovednosti za nesprávny úradný postup sa teda uplatní subjektívna premlčacia doba podľa § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., ktorá začína bežať okamihom, kedy sa poškodený o vzniku škody dozvedel, teda kedy zistil skutkové okolnosti, z ktorých možno dôvodiť vznik škody a orientačne, približne aj jej rozsah tak, aby bolo možné aspoň približne určiť výšku škody v peniazoch. Žalobkyňa sa o skutkových okolnostiach, z ktorých bol zrejmy nesprávny úradný postup žalovanej dozvedela najneskôr z listu Úradu na ochranu osobných údajov sp.zn. H. z 8.9.2009, teda od doručenia uvedeného listu začala plynúť subjektívna premlčacia lehota na uplatnenie nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom. Keďže žalobkyňa dňa 16.11.2009 podala žalovanej prvý návrh na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody podľa § 15 zákona č. 514/2003 Z.z., pričom svoj nárok odvodzovala od zistení Úradu na ochranu osobných údajov, najneskôr v uvedený deň jej bolo doručené rozhodnutie Úradu na ochranu osobných údajov z 8.9.2009, preto subjektívna premlčacia lehota uplynula najneskôr 16.11.2012. Keďže žaloba v predmetnom konaní bola podaná dňa 12.1.2018, je nevyhnutné konštatovať, že bola podaná po uplynutí subjektívnej premlčacej lehoty. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaná vzniesla námietku premlčania, postupoval súd prvej inštancie správne, ak sa z dôvodu procesnej ekonomie najskôr zaoberal dôvodnosťou predmetnej námietky.

XX. Judikatúra súdov vrátane európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porov. rozsudok G. proti G. z XX. mája XXXX, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04).

26. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci, správne vyhodnotil jednotlivé dôkazy, ako aj správne právne vec posúdil. Z týchto dôvodov odvolací súd považuje odvolanie žalovaného za nedôvodné a vzhľadom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd napadnutý rozsudok v celom rozsahu potvrdzuje ako vecne správny (§ 387 C.s.p.).

27. Správnemu výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti zodpovedá aj správny výrok o trovách konania. Za daného stavu odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v zamietavom výroku a v súvisiacom výroku o trovách konania ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP).

28. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní vo veci samej bol úspešný žalovaný, preto mu vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu voči neúspešnému žalobcovi. Žalovaný si však trovy odvolacieho konania neuplatnil, zo spisu mu žiadne trovy odvolacieho konania nevyplyvajú, odvolací súd preto rozhodol tak, že žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Odvolací súd vychádzal z čl. 17 Základných princípov CSP zakotvujúcim procesnú ekonómiu. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nelogické, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu.

XX. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).